

Η ομιλία του Σεβασμιωτάτου στην εκδήλωση της Αλεξάνδρειας

«Χαίροις ιεραρχῶν ἡ Τριάς ... ἡ τῶν ἀνθρώπων χαρά καί τῆς οἰκουμένης οἱ διδάσκαλοι». Παραμονή τῆς ἑορτῆς τῶν τριῶν μεγίστων φωστήρων τῆς τρισηλίου Θεότητος, τῶν τριῶν οἰκουμενικῶν διδασκάλων καί προστατῶν τῆς ἐλληνικῆς καί ὀρθοδόξου παιδείας μας, καί, ὅπως κάθε χρόνο, ἐδῶ στήν Ἀλεξάνδρεια τοὺς τιμοῦμε ἰδιαίτερως, τιμώντας συγχρόνως καί τοὺς μαθητές τῶν Γυμνασίων καί τῶν Λυκείων πού διακρίθηκαν γιά τήν ἐπιμέλεια καί τίς ἐπιδόσεις τους, ἀκολουθώντας τό φωτεινό παράδειγμα τῶν τριῶν Ἱεραρχῶν.

Τοὺς τιμοῦμε, γιατί, ὅπως ἀκούσαμε πρό ὀλίγου στά ἀπόστιχα τοῦ ἐσπερινοῦ, οἱ τρεῖς μεγάλοι πατέρες τῆς Ἐκκλησίας μας, οἱ τρεῖς κορυφαῖοι Ἱεράρχες, εἶναι ἐκτός τῶν ἄλλων καί «ἡ τῶν ἀνθρώπων χαρά».

Γιατί ὅμως ὁ ἱερός ὕμνογράφος ἐπιλέγει αὐτόν τόν χαρακτηρισμό γιά νά περιγράψει καί νά ἐγκωμιάσει τοὺς τρεῖς Ἱεράρχες;

Τόν ἐπιλέγει, ἀδελφοί μου, γιά δύο λόγους. Ὁ πρῶτος λόγος εἶναι, διότι ἡ χαρά εἶναι τό διαρκές ζητούμενο τοῦ ἀνθρώπου κάθε ἡλικίας καί κάθε ἐποχῆς. Ὁ ἄνθρωπος εἶναι ἓνας κυνηγός τῆς χαρᾶς. Αὐτήν ἀναζητοῦν καί αὐτήν ἐπιδιώκουν καί τά παιδιά καί οἱ νέοι καί οἱ μεγαλύτεροι, γιατί ἡ χαρά εἶναι ἡ φυσική κατάσταση τῆς ψυχῆς, τήν ὁποία ἀμαυρώνει καί παραμορφώνει ἡ καθημερινότητα μέ τήν ἁμαρτία καί τήν κακία της, μέ τίς μικρότητες καί τοὺς ἐγωισμούς της.

Τῇ χαρᾷ ἐπιδιώκουμε ὅλοι οἱ ἄνθρωποι, ἀλλά συχνά τήν ἀναζητοῦμε σέ ὑποκατάστατά της, σέ πράγματα πού μᾶς τήν προσφέρουν προσωρινά, γιά νά μᾶς ἀπογοητεύσουν στή συνέχεια περισσότερο.

Τῇ χαρᾷ ἀναζητοῦμε ὅλοι οἱ ἄνθρωποι, ἀλλά ξεχνοῦμε ὅτι ὁ μόνος πού μπορεῖ νά ἀποκαταστήσει στή ζωή μας τήν χαρά εἶναι αὐτός πού τήν ἔβαλε στή ζωή μας, δηλαδή ὁ Χριστός, ὁ ὁποῖος καί μπορεῖ νά μᾶς τήν χαρίσει καί πάλι, πλήρη καί τελεία, ἐφόσον ἐμεῖς τόν ἀκολουθοῦμε καί ἐμπιστευόμαστε τῇ ζωῇ μας στά χέρια του.

Καί αὐτό ἔκαναν, ἀδελφοί μου, οἱ ἑορταζόμενοι τρεῖς Ἱεράρχες. Ἐζησαν οἱ ἴδιοι τῇ χαρᾷ τοῦ Χριστοῦ, γιατί ἔζησαν σύμφωνα μέ τό θέλημα καί τίς ἐντολές του. Ἐζησαν τῇ χαρᾷ τοῦ Χριστοῦ στήν πληρότητά της, γιατί ἐμπιστεύθηκαν τῇ ζωῇ τους στήν ἀγάπη του, καί δέν τήν ἔχασαν ἀκόμη καί ὅταν δοκιμαζόταν ἀπό θλίψεις καί πειρασμούς.

Καί αὐτή τῇ χαρᾷ ἀκτινοβολοῦσαν καί μετέδιδαν σέ ὅσους τοὺς πλησίαζαν. Αὐτή τῇ χαρᾷ μεταδίδουν καί σέ ὅσους θέλουν καί προσπαθοῦν νά μιμηθοῦν μέ τῇ ζωῇ τους τῇ ζωῇ τῶν τριῶν Ἱεραρχῶν.

Ὁ δεύτερος λόγος γιά τόν ὁποῖο τοὺς χαρακτηρίζει ὁ ἱερός ὕμνογράφος «τῶν ἀνθρώπων χαρά» εἶναι διότι οἱ τρεῖς μεγάλοι πατέρες κατόρθωσαν μέ τῇ μελέτῃ καί τόν ἀγῶνα τους νά φθάσουν ὄχι μόνο τήν κορυφή τῆς γνώσεως ἀλλά καί τήν κορυφή τῆς ἀγιότητος. Καί τόσο ἡ γνώση ὅσο καί ἡ ἀρετή προσφέρουν στόν ἄνθρωπο ψυχική καί πνευματική ἀνάταση πού τοῦ δίνει χαρά, τήν ὁποία μπορεῖ νά μεταδίδει μέ τά ἔργα του καί στοὺς ἄλλους ἀνθρώπους.

Καί αὐτό τό ἔκαναν κατ'ἐξοχήν οἱ τρεῖς ἑορταζόμενοι Ἱεράρχες, γιατί ἔθεσαν στή διακονία τῶν ἀνθρώπων καί τῇ γνώσῃ τους καί τήν ἀρετῇ τους, καί μᾶς κάνουν ὅλους μέ τά ἔργα τους κοινωνοὺς τῆς χαρᾶς τήν ὁποία οἱ ἴδιοι ἀπολάμβαναν στή γῆ καί ἀπολαμβάνουν σέ ἀπόλυτο βαθμό στόν οὐρανό.

Ἀδελφοί μου, σέ ἓνα κόσμο πού διψᾷ γιά τῇ χαρᾷ, πού ποθεῖ τῇ χαρᾷ ὡς τό ἀντίδοτο τῆς λύπης,

πού τοῦ προξενοῦν ὅσα συμβαίνουν στόν κόσμο μας, τό μήνυμα τῶν τριῶν Ἱεραρχῶν, πού ἀποτελοῦν τή χαρά τῶν ἀνθρώπων, εἶναι μήνυμα αἰσιοδοξίας καί ἐλπίδος γιά ὅλους μας καί κυρίως γιά τοὺς νέους καί τά παιδιά μας. Εἶναι μήνυμα ἐλπίδος καί αἰσιοδοξίας γιά τά παιδιά μας, γιά τοὺς μαθητές μας, πού τιμοῦμε καί βραβεύουμε σήμερα, ἐορτή τῶν τριῶν Ἱεραρχῶν, ἐορτή τῶν γραμμάτων καί τῆς παιδείας.

Ἡ δική τους πρόοδος καί ἡ δική τους ἐπιτυχία ἀποτελεῖ χαρά γιά ὅλους μας καί γι' αὐτό χαιρόμαστε ἀπόψε μαζί τους καί τοὺς συγχαίρουμε ἐγκάρδια. Καί μαζί τους συγχαίρουμε καί τοὺς δασκάλους καί τοὺς καθηγητές τους καί ὅλους ὅσους προσπάθησαν καί ἀγωνίσθηκαν στόν στίβο τῆς παιδείας καί τῆς μορφώσεως καί τιμοῦν ἀπόψε τοὺς τρεῖς μεγίστους φωστῆρες ὡς προστάτες τους.

Καί εὐχόμαστε ὀλοκάρδια καί πατρικά καί στοὺς μαθητές καί τίς μαθήτριες πού ἀρίστευσαν καί βραβεύουμε σήμερα, ἀλλά καί σέ ὅλους τοὺς μαθητές καί τίς μαθήτριες, καί τοὺς ἐκπαιδευτικούς μας, νά ἔχουν πάντοτε τή χάρη καί τὴν εὐλογία τῶν τριῶν Ἱεραρχῶν στήν προσπάθειά τους καί τό παράδειγμά τους νά τοὺς ἐμπνέει πάντοτε στό ἔργο τους.

Ἡ ομιλία του Σεβασμιωτάτου κατὰ τὴ θεία Λειτουργία τῆς εορτῆς

«Ὅπως ἴδωσιν ὑμῶν τά καλὰ ἔργα καί δοξάσωσιν τὸν πατέρα ὑμῶν τὸν ἐν τοῖς οὐρανοῖς». Ἑορτή τῶν τριῶν Ἱεραρχῶν, ἐορτή τῶν μεγίστων φωστήρων τῆς τρισηλίου θεότητος καί ἡ Ἐκκλησία τοὺς τιμᾷ ὡς θεόλογους, ὡς ποιμένες, ὡς διδασκάλους, ὡς παιδαγωγούς, ὡς ἐργάτες τῆς ἀληθείας, ὡς σκαπανεῖς τοῦ πνεύματος, ὡς ἀνθρώπους τῆς ἀγάπης καί τῆς θυσίας, ὡς προστάτες τῶν γραμμάτων καί τῆς παιδείας.

Καί ὅλες αὐτές οἱ ιδιότητες οἱ ὁποῖες χαρακτηρίζουν καί προσδιορίζουν τοὺς τρεῖς κορυφαίους Πατέρες τῆς Ἐκκλησίας μας, τὸν Μέγα Βασίλειο, τὸν ἅγιο Γρηγόριο τὸν Θεολόγο καί τὸν ἅγιο Ἰωάννη τὸν Χρυσόστομο, δέν εἶναι ἐγκώμια καί ἔπαινοι πού δέν ἔχουν κανένα ἀντίκρισμα καί εἶναι κενὰ περιεχομένου.

Στὶς ιδιότητες αὐτές ἀντιστοιχοῦν τά ἔργα τῶν τριῶν μεγάλων Ἱεραρχῶν, τά ἔργα μέ τά ὁποῖα πλούτισαν τὴν Ἐκκλησία τοῦ Χριστοῦ καί ἔκαναν τοὺς ἀνθρώπους ὅλων τῶν ἐποχῶν νά δοξάζουν χάρη σ' αὐτά τὸν Θεό. Εἶναι αὐτά τά ἔργα μέ τά ὁποῖα οἱ τρεῖς φωτολαμπεῖς διδάσκαλοι τῆς Ἐκκλησίας ἐξεπλήρωσαν τὴν ἐντολή τοῦ Κυρίου «ὅπως ἴδωσιν ὑμῶν τά καλὰ ἔργα καί δοξάσωσι τὸν Πατέρα ὑμῶν ἐν τοῖς οὐρανοῖς».

Καί τὴν πραγματικότητα αὐτὴ ἐπιβεβαιώνουμε ὅλοι μας σήμερα, ὅσοι συγκεντρωθήκαμε στόν ἱερό ναό τοῦ πολιούχου μας ἁγίου Ἀντωνίου ἀλλά καί σέ ὅλους τοὺς ναοὺς τῆς πόλεώς μας καί τῆς πατρίδος μας, γιὰ νά τιμήσουμε μαζί μέ τά σχολεῖα μας τοὺς τρεῖς Ἱεράρχες.

Ἦρθαμε νά τιμήσουμε τὴν προσφορά τους στήν Ἐκκλησία καί στόν κόσμο. Ἦρθαμε νά τιμήσουμε τὴ σοφία καί τὴν ἀγιότητά τους. Ἦρθαμε νά τιμήσουμε τό κοινωνικὸ τους ἔργο καί τὴν προσφορά τους στόν Ἑλληνισμό. Ἦρθαμε ὁμῶς νά δοξάσουμε μαζί μέ αὐτοὺς, μαζί μέ τὸν οὐρανοφάντορα Μέγα Βασίλειο, τὸν μύστη τῆς θεολογίας Γρηγόριο τὸν Ναζιανζηνό, καί τὸν βαθυστόχαστο ἐρμηνευτὴ τοῦ ἀποστόλου Παύλου ἅγιο Ἰωάννη τὸν Χρυσόστομο, καί τὸν Θεό μας.

Γιατί τά δικά τους ἔργα, ἡ δική τους προσφορά, ἡ δική τους ζωὴ τὸν Θεό μᾶς δείχνει, πρὸς τὸν Θεό μᾶς ὁδηγεῖ, τὸν Θεό μᾶς παρακινεῖ νά δοξάζουμε, διότι ἀνέδειξε στόν κόσμο μας, ἀνέδειξε στήν Ἐκκλησία, τίς ἱερὲς μορφές τῶν ἁγίων τριῶν Ἱεραρχῶν.

Δοξάζοντας ἔτσι σήμερα τοὺς τρεῖς Ἱεράρχες, δοξάζουμε τὸν Θεό, ἐκπληρώνοντας καί ἐμεῖς στό μέτρο πού μᾶς ἀναλογεῖ τὴν ἐντολή τοῦ Κυρίου πού προέταξα τῆς ὁμιλίας μου: «ὅπως ἴδωσιν ὑμῶν

τά καλά ἔργα καὶ δοξάσωσιν τὸν Πατέρα ὑμῶν τὸν ἐν τοῖς οὐρανοῖς».

Καὶ ἂν οἱ τρεῖς θεοφόροι Πατέρες πού τιμοῦμε σήμερα, οἱ τρεῖς κορυφαῖοι Ἱεράρχες, ἀπολαμβάνουν καὶ στή γῆ καὶ στὸν οὐρανὸ τὴ δόξα πού ὑποσχέθηκε ὁ Θεὸς σέ ὅσους θὰ ζήσουν σύμφωνα μέ τίς ἐντολές του καὶ θὰ διδάξουν σύμφωνα μέ αὐτές τοὺς ἀνθρώπους, λέγοντας, «ὅς ἂν ποιήσῃ καὶ διδάξῃ οὗτος μέγας κληθήσεται», δέν στερούμεθα καὶ ἐμεῖς, ὅσοι τιμοῦμε τοὺς ἁγίους τρεῖς Ἱεράρχες, τὴν ἀμοιβή μας γιὰ τὴν τιμὴ πού ἀποδίδουμε στοὺς ἁγίους ἀλλὰ καὶ τὴ δόξα πού ἀποδίδουμε στὸν Θεὸ χάρι τῶν ἁγίων μεγάλων τριῶν Ἱεραρχῶν.

Ἡ σημερινή, λοιπόν, μετοχή μας στή θεία Λειτουργία ἐπὶ τῇ ἐορτῇ τῶν τριῶν μεγίστων φωστήρων τῆς Ἐκκλησίας καὶ συγχρόνως ἡ δοξολογία τοῦ ὀνόματος τοῦ Θεοῦ γιὰ ὅσα θαυμαστά ἐποίησαν οἱ τρεῖς θεοφόροι Πατέρες ἐν ὀνόματι τοῦ Θεοῦ καὶ μέ τῇ δύναμει καὶ τῇ χάριτι του, ἀξιῶνουν καὶ μᾶς τῆς χάριτος τοῦ Θεοῦ, ἡ ὁποία καὶ θὰ μᾶς ἐνισχύει στὴν προσπάθειά μας νὰ τιμήσουμε μέ τὰ ἔργα μας τοὺς ἁγίους τρεῖς Ἱεράρχες. Διότι, ἀδελφοί μου, ἡ πραγματικὴ τιμὴ τῶν ἁγίων, ὅπως μᾶς διδάσκουν οἱ ἴδιοι οἱ τρεῖς Ἱεράρχες, εἶναι ἡ μίμηση τῶν ἁγίων.

Καὶ ἐάν ἐκεῖνοι κατόρθωσαν μέ τὰ ἔργα τους νὰ γίνουν φῶς τοῦ κόσμου· ἐάν μέ τὰ ἔργα τους κατόρθωσαν νὰ ἐπηρεάσουν τὴν ἐξέλιξη τοῦ κόσμου καὶ τῆς Ἐκκλησίας, νὰ ἐκκεντρίσουν τὸν χριστιανισμό μέ τὸν Ἑλληνισμό καὶ τὸν Ἑλληνισμό μέ τὸν χριστιανισμό· ἐάν μέ τὰ ἔργα τους κατόρθωσαν νὰ ἐκκεντρίσουν τὴν κοινωνία μέ τὰ θεία μηνύματα τῆς ἀγάπης πρὸς τὸν πλησίον καὶ τῆς ἀλληλεγγύης πρὸς τὸν συνάνθρωπο, κάνοντάς τα πράξη μέ τὰ ἔργα καὶ τίς δράσεις τους στήν Καισάρεια, τὴν Ἀντιόχεια τὴν Κωνσταντινούπολη καὶ ὅπου ἄλλοῦ βρέθηκαν, ἐμεῖς ἔχουμε τὸ χρέος νὰ προσπαθήσουμε νὰ ἐπιτύχουμε αὐτά πού ἐπέτυχαν ἐκεῖνοι στό μικρὸ μας περιβάλλον.

Ἔχουμε χρέος νὰ προσφέρουμε τὴν ἀγάπη καὶ τὴν ἀλληλεγγύη πρὸς τὸν συνάνθρωπό μας. Ἔχουμε χρέος νὰ ἀξιοποιήσουμε τίς γνώσεις μας γιὰ τὸ κοινὸ καλὸ καὶ τὸ συμφέρον τῶν ἀνθρώπων.

Ἔχουμε χρέος νὰ ζοῦμε καὶ νὰ δροῦμε σύμφωνα μέ τὴν ἐντολή τοῦ Χριστοῦ, τὴν ὁποία εἶχαν οἱ τρεῖς Ἱεράρχες ὡς γνώμονα τῆς ζωῆς τους: «οὕτω λαμψάτω τό φῶς ὑμῶν ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων, ὅπως ἴδωσιν ὑμῶν τὰ καλά ἔργα καὶ δοξάσωσιν τὸν Πατέρα ὑμῶν τὸν ἐν τοῖς οὐρανοῖς», γιὰ νὰ δοξάζεται καὶ νὰ εὐλογεῖται καὶ δι' ἡμῶν ὁ θαυμαστός ἐν τοῖς ἁγίοις του Θεός.